

דף כא.

עין משפט א.

יו"ד סימן קנא סעיף ה

ה. י. אין מוכרין להם בתים ושדות בארץ ישראל ט, אבל משכירים להם בתים ולא שדות.
ובסוריא מוכרים להם בתים ומשכירים להם שדות י, ובחו"ל מוכרים להם גם שדות.

עין משפט ב.

יו"ד סימן קנא סעיף י

י. יב. אף במקום שהתירו להשכיר, לא התירו אלא לאוצר וכיוצא בו אבל לא לדירה כ משום שמכניס בתוכו אלילים בקבע.
הגה: והיום נהגו להשכיר גם לדירה כיון שאין נוהגים להכניס ע"ז ל בבתיהם.
הגה: השוכר בית מעכו"ם יש להחמיר שלא להניח מ שם ע"ז של בעל הבית העכו"ם.

עין משפט ג.

יו"ד סימן רצא סעיף ב

ב. השוכר בית מחבירו, חייב השוכר ל לקבוע בה מזוזה ולתקן מקום קביעתה פ.

ט. ממשנה שם וכו' יוסי. ונלמד מהנאמר "לא תחנם" לא תיתן להם חנייה בקרקע, ובשכירות אין שייך חנייה, ומ"מ אסרו בשדה משום שמפקיעה מידי מעשר. ט"ז ס"ק ז'.
י. אבל אין מוכרים להם שדות שמפקיעה ממעשרות, ובסוריא חייב במעשרות.
כ. אבל במקום שהתירו למכור, גם לדירה התירו ואין לישראל זכות בו יותר אע"פ שמכניס בו העכו"ם ע"ז לית לן בה, מב"י בש"ך ס"ק ט"ז.
ל. אף דחזינן שמכניסים בהם ע"ז בקבע, י"ל כיון שאותם הישראלים נותנים מס מקרקעות לעכו"ם אינו מיוחד א"כ בית זה לישראל דוקא. ש"ך ס"ק י"ז.
מ. משום דשכירות קונה במקצת, ומה שלא קנייה היינו לחומרא. ביאורי הגר"א אות י"ח.
נ. מברייתא בב"מ ק"א ע"ב. ועיין בחו"מ סי' שי"ד סעיף ב'.
ס. שם בעיא ונפשטא.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הגה: אפי' שכר הבית בחזקת שיש לו מזוזות, לא הוי מקח טעות **ע**.

ב. ג. כשיצא מהבית לא יטול **פ** המזוזה בידו.

הגה: ואם מקפיד על ערכה המשכיר צריך לשלם לו **צ**.

ב. ד. שכר הבית מעכו"ם או ששכרו לעכו"ם, נוטלה ויוצא.

הגה: עכו"ם שביקש שיתנו לו מזוזה ורוצה לקובעה בפתחו אסור ליתנה לו **ק**, ואם יש חשש איבה או חשש שירע לישראל בשביל זה מותר.

עין משפט ה.ו.ז. יו"ד סימן קנא סעיף ט

מ. יא. לא ימכור ולא ישכיר לשלשה **ר** עובדי כוכבים ביחד בשכונת היהודים, אבל לעכו"ם אחד או שנים מותר למכור להם או להשכיר כל מה שירצה, ולא חוששין **ש** שמא ימכור או ישכיר אותם לאחרים.

דף כא :

עין משפט א.ב.ג. או"ח סימן רמג סעיף א

א. א. לא ישכיר אדם מרחץ שלו לעכו"ם כיון שנקרא שם של ישראל

ע. ב"י בשם רבינו מנוחה, ועיין במג"א באו"ח סי' תל"ז ס"ק ו'.

פ. דיש סכנה שימותו בניו רח"ל, מ"מ אם שכר הבית מעכו"ם ומחזיר לו הבית יטול המזוזות אם אין הישראל השני נכנס מיד. בית לחם יהודה. וה"ה ישראל המשכיר ביתו לעכו"ם יטלנה ויצא.

צ. שם כתב דטוב לשלם לו, אבל אין מוציאין מידו. באר הגולה אות ו'. ועיין בפ"ת אות ח' דאם מכר הבית בסתם, המזוזות בחזקת הקונה כיון שאינו רשאי ליטלם המוכר ואפי' לצאת י"ש אינו חייב, ע"ש.

ואפי' בזה נכנס וזה יוצא לא יטלנה בעצמו דלא פלוג. קול יעקב אות י'.

ק. כך השיב המהרי"ל, אם לא במקום סכנה דאין לזלזל בכבודו יתברך שיעשה כן לגוי לשומרו, מספר ראשון לציון וסיים הגם דאיכא משום איבה אסור ודלא כרמ"א שהתיר בזה.

ר. מימרא דרב יוסף שם. והטעם דלשלשה אסור שמא יארע סכנה לישראלים עי"ז, והיינו אף בחו"ל לא ימכור לג' עכו"ם בשכונה יהודית.

ש. דאלפני דלפני לא מצוין אנו, כאביי שם.

עליו ^ה ויאמרו כל הריוח הוא של ישראל ששכר העכו"ם בכך וכך ליום ונמצא העכו"ם עושה מלאכה בשליחותו של ישראל.

א. ב. בשדה מותר ^א שכן דרך לקבל השדה באריסות, דהיינו שעכו"ם לוקח חלק מהרווחים, ואע"פ שיודעים שזה של ישראל אומרים שהעכו"ם לקחה באריסות ולא בשכר יומי, ולעצמו העכו"ם עובד.

א. ג. תנור דינו כמרחץ ^ב, ורחיים דינם כשדה.

הגה: ואע"פ שהעכו"ם קבלה לשליש או לרביע בריוח, ויש לישראל הנאה כמה שהעכו"ם עובד בשבת מותר, שהוא עובד לעצמו ולרווחיו ולא כשלוחו של ישראל.

ה. ע"ז כ"א וכרשב"ג, והרי"ף והרמב"ם פ"ו מהלכות שבת והרא"ש ותוס', סבירא להו שמדינא מותר להשכיר לעכו"ם מרחץ או כל דבר אחר דהעכו"ם על דעת עצמו הוא עושה כמו באריסות, אלא שחז"ל אסרו משום שנקראת על שמו, אבל להשכירם לעכו"ם לימים שיתן לו כו"כ על כל יום אסור מדינא דהוי כשכר שבת. מ"א ס"ק א'.

משום שנקרא שמו עליו, ולפ"ז אם זה מחוץ לתחום מותר כמו בסי' רמ"ד סעיף א'. ופשוט דאם השכיר לעכו"ם על מנת שלא יעשה מלאכה בשבת ושומע לו ואינו עושה מלאכה בשבת מותר. כה"ח אות א'.

ואם אין שם ישראל עליו אלא קנאו מעכו"ם, או שכרו מעכו"ם והשכירו בחזרה לעכו"ם אחר אין בו איסור, כ"י בשם תשובת הגאונים וכ"כ המ"א בס"ק ג'.

ושמו עליו היינו שבנאו הישראל וגם ישב בו, פ"ת. ובשו"ע לא משמע כן, כה"ח אות ד'. גם במרחץ ישראל ששמו עליו דאסור אבל יש שם גם בית דירה והשכיר גם הדירה לעכו"ם שדר שם ואין חשש מראית העין מותר. כה"ח אות ה'.

א. השו"ע לא התיר בשדה אלא בב' אופנים, או בתורת שכירות שהעכו"ם שוכר השדה ונוטל כל הריוח לעצמו דלעצמו הוא טורח, או בתורת אריסות שהוא למחצה או לשליש ורביע שאפי' שיש לישראל הנאה בחלק המגיע לו בשדה, מ"מ כיון שיש חלק לעכו"ם נקרא עובד לעצמו ומותר גם משום מראית העין. ובשדה מותר גם בתוך התחום, ומיירי בחז"ל אבל בארץ ישראל אסור להשכיר להם שדות כמ"ש ביו"ד סי' קנ"א.

ב. כך היה בזמנם והכל לפי המקום והזמן. כה"ח אות י'.